

APSTIPRINĀTA
Valsts akciju sabiedrības "Latvijas Valsts radio
un televīzijas centrs"
ārkārtas akcionāru sapulcē
2025. gada 17.martā
(protokols Nr.1, lēmums Nr.1)

Valsts akciju sabiedrības "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" valdei
Valsts akciju sabiedrības "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" padomei

Valsts akciju sabiedrības "Latvijas
Valsts radio un televīzijas centrs"
akcionāra gaidu vēstule

Ar šo vēstuli Satiksmes ministrija kā valsts akciju sabiedrības "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" kapitāla daļu turētājs (turpmāk - arī Akcionārs) izsaka gaidas attiecībā uz valsts akciju sabiedrības "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" (turpmāk - LVRTC un/vai Sabiedrība) darbības virzieniem, prioritātēm un sasniedzamajiem mērķiem nākamajam 2025.-2028.gada vidēja termiņa darbības stratēģijas periodam.

Valsts līdzdalības pamatojums

Saskaņā ar Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 13.panta 1.¹ daļu LVRTC akcijas nedrīkst atsavināt.

Saskaņā ar Nacionālās drošības likumu LVRTC ir noteikts speciālais statuss nacionālajai drošībai nozīmīga komercsabiedrība.

LVRTC funkciju un uzdevumu izpilde ir stratēģiski svarīga gan valsts attīstībai, gan drošībai un suverenitātei, jo uzņēmums ar savas infrastruktūras palīdzību nodrošina zemes televīzijas un radio apraidi visā Latvijā. Valsts elektronisko sakaru pakalpojuma centra ietvaros centra lietotājiem (publiskai personai, publiskas personas kapitālsabiedrībām, publiskas personas kontrolētām kapitālsabiedrībām) LVRTC nodrošina datu pārraidi, optisko šķiedru tīklu, datu centru, mākoņdatošanas un kiberaizsardzības pakalpojumus. LVRTC nodrošina eParaksta darbību un ir vienīgais, saskaņā ar Fizisko personu elektroniskās identifikācijas likumu, nacionālo elektroniskās identifikācijas līdzekļu nodrošinātājs, nacionālās izsludinātās elektroniskās identifikācijas shēmas uzturētājs Latvijā. LVRTC izpilda vairākus deleģējumus valsts drošības jomā, tai skaitā Latvijas Republikas ārējās sauszemes robežas uzraudzībai nepieciešamās tehnoloģiskās infrastruktūras izbūvi, ieviešanu un uzturēšanu. Platjoslas optiskā tīkla izbūve, ko LVRTC veica Latvijas attālajos novados, nodrošina elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus nepilnību novēršanu reģionos, kur komersanti komerciālu apsvērumu dēļ nav ieinteresēti izveidot platjoslas vidējās jūdzes tīklu.

Vispārējais stratēģiskais mērķis

Ar Ministru kabineta 2020. gada 5. maija rīkojumu Nr. 250 "Par valsts akciju sabiedrības "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" vispārējo stratēģisko mērķi" ir noteikts Sabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis - nodrošināt un attīstīt augstas pieejamības, integritātes un drošības informācijas un komunikācijas tehnoloģiju infrastruktūru (turpmāk - IKT) un pakalpojumus, stiprinot valsts efektīvu pārvaldi, drošību un sekmējot tautsaimniecības izaugsmi.

Noteiktais stratēģiskais mērķis izriet no deleģētajiem un tiesību aktos tieši noteiktajiem uzdevumiem, kā arī tirgus apstākļiem, kur LVRTC ir vienīgā 100% valstij

piederošā, neprivatizējamā kapitālsabiedrība, kuras pamatdarbība un kompetence ir elektronisko sakaru pakalpojumi. Ievērojot ģeopolitisko situāciju, hibrīddraudus un kibernetiskās drošības izaicinājumus, kā arī ņemot vērā LVRTC infrastruktūras un saimnieciskās darbības ietekmi uz valsts drošību un suverenitātes aspektiem, Sabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis vairāk kā jebkad ir aktuāls un atbilstošs Sabiedrības darbībai.

Sabiedrības klasifikācija (komerciāls vai nekomerciāls attīstības virziens)

LVRTC ir valsts atkarīga komerciāla valsts kapitālsabiedrība, jo tās ieņēmumi no deleģējumiem un tiem pielīdzināmiem ieņēmumiem pārsniedz 10% no pēdējo trīs gadu vidējā apgrozījuma, vienlaikus jāatzīmē, ka LVRTC nav ietverta vispārējā valdības sektorā.

Stratēģiskie nefinanšu mērķi

Sabiedrības darbību regulē un tai noteiktie stratēģiskie mērķi izriet no šādiem būtiskākajiem politikas plānošanas dokumentiem:

- Elektronisko sakaru nozares attīstības plāns 2021. - 2027. gadam (apstiprināts ar Ministru kabineta 2021. gada 11. novembra rīkojumu Nr. 826 "Par elektronisko sakaru nozares attīstības plānu 2021. - 2027. gadam"),
- Transporta attīstības pamatnostādnes 2021. - 2027. gadam (apstiprināts ar Ministru kabineta 2021. gada 21. oktobra rīkojumu Nr. 710 "Par transporta attīstības pamatnostādņēm 2021. - 2027. gadam"),
- Nacionālais attīstības plāns 2021. - 2027. gadam (apstiprināts Saeimā 2020. gada 2. jūlijā),
- Digitālās transformācijas pamatnostādnes (apstiprinātas ar Ministru kabineta 2021. gada 7. jūlija rīkojumu Nr. 490 "Par digitālās transformācijas pamatnostādņēm 2021. - 2027. gadam"), kā arī citiem tiesību aktiem un līgumiem,
- Latvijas Kibernetiskās drošības stratēģija 2023. - 2026. gadam (apstiprināta ar Ministru kabineta 2023. gada 28. maija rīkojumu Nr. 158 "Par Latvijas kibernetiskās drošības stratēģiju 2023. - 2026. gadam") un "Latvijas kibernetiskās drošības stratēģijas 2023.-2026. gadam ieviešanas plāns" (apstiprināts Ministru kabineta 2023. gada 5. decembra sēdē, prot. nr. 60),
- Latvijas mediju politikas pamatnostādnes 2024. - 2027. gadam (apstiprinātas Ministru kabineta 2024. gada 1. oktobra rīkojumu Nr. 798 "Latvijas mediju politikas pamatnostādnes 2024. - 2027. gadam"),
- Informatīvais ziņojums "Par valsts datu apstrādes mākoņa attīstības plānu" (apstiprināts Ministru kabineta 2024. gada 26. marta sēdē, prot. Nr. 14/64)

Attiecībā uz LVRTC nākotnes attīstības virzienu Akcionārs turpmākajā periodā sagaida Sabiedrības ilgtermiņa vērtības palielināšanu, kas izriet no LVRTC galvenā līdzdalības pamatojuma – valsts stratēģiskā attīstība un valsts drošības palielināšana. Sabiedrības ilgtermiņa vērtības palielināšanai lielāko daļu no LVRTC peļņas (pēc dividenžu nomaksas par valsts kapitāla izmantošanu) novirzīt uzņēmuma attīstības projektiem, uzņēmuma nefinanšu mērķu sasniegšanai, valsts stratēģiskajai attīstībai un valsts drošībai.

Ievērojot politikas plānošanas dokumentos un citos tiesību aktos, kā arī līgumos definētos uzdevumus, Akcionārs LVRTC turpmākajam attīstības periodam nosaka šādus sasniedzamos nefinanšu mērķus:

1. Nodrošināt pastāvīgu aizsardzību pret kibernetiskajiem draugiem kā pakalpojumu (SOC, Security Operations Center), jo pašreizējās ģeopolitiskās situācijas saasināšanās

apstākļos kiberaizsardzības nozīmīgums aizvien pieaug Latvijas kopējās aizsardzības un suverenitātes nodrošināšanā. Līdz ar to pastāvīgas kiberaizsardzības nodrošināšana un kiberaizsardzības produktu un pakalpojumu (SECaaS, Security as a Service), t.sk. kiberpoligona attīstība aizvien komplicētākai valsts IKT resursu aizsardzībai, ir nozīmīgs mērķis. Mērķa sasniegšanai tiek īstenots projekts "Vienotās kiberdrošības infrastruktūras izveide Valsts elektronisko sakaru pakalpojumu centra paaugstinātas kiberdrošības pakalpojumu nodrošināšanai un attīstībai".

Finansējums - no Satiksmes ministrijas administrētās Eiropas Savienības kohēzijas (turpmāk – ERAF) politikas programmas 2021. - 2027. gadam 1.4.1. "Uzlabot digitālo savienojamību" 1.4.1.4. "Vienotā kiberdrošības infrastruktūra" līdzekļiem, 4, 355 milj. EUR, tai skaitā ERAF finansējums 3, 697 milj. EUR un LVRTC līdzfinansējums – ne mazāk kā 0, 652 milj. EUR, kas ir paredzēts Nacionālajā attīstības plānā un citos gaidu vēstulē uzskaitītajos politikas plānošanas dokumentos.

2. Nodrošināt Valsts kritiskās infrastruktūras darbības nepārtrauktību un kritisko informācijas sistēmu, pakalpojumu pieejamību, tai skaitā ārkārtas situācijās un izņēmuma stāvokļa gadījumā, jo kritiski svarīgi ir nodrošināt krīzes situācijās IKT risinājumus valsts funkciju nepārtrauktai darbībai. Atbilstoši LVRTC uzdevums būtu ieviest integrētu risku pārvaldību, pilnveidojot infrastruktūras un platformu attīstību, lai nodrošinātu IKT resursu garantētu nepārtrauktību un pakalpojumu kvalitāti.
3. Nodrošināt valsts IKT resursu centralizāciju, sniedzot izmitināšanas kompetenču centra darbību ar plaša spektra pakalpojumiem - no statnes vietas datu centrā līdz mākoņdatošanas pakalpojumiem. Ņemot vērā, ka saistītie mērķi ir kiberaizsardzības un kritiskās infrastruktūras nepārtrauktības nodrošināšana, infrastruktūras izmitināšanas kompetenču centru veidot kā augstākā līmeņa atbilstoši Nacionālā kiberdrošības likuma 30. pantā paredzētajai un Ministru kabineta definētajai gradācijai, tostarp nodrošinot savienojamību ar citiem federētā mākoņa pakalpojumu sniedzējiem. Mērķa sasniegšanai tiek īstenots projekts "Latvijas Valsts radio un televīzijas centra mākoņdatošanas pakalpojumu attīstība valsts federētā mākoņa ietvaros", kas paredzēts arī Digitālās transformācijas pamatnostādnēs 2021. - 2027. gadam.

Finansējums - no Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas administrētās Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 2. komponentes "Digitālā transformācija" 2.1. reformu un investīciju virziena "Valsts pārvaldes, tai skaitā pašvaldību, digitālā transformācija" investīcijas 2.1.2.2.i. "Latvijas nacionālais federētais mākonis" līdzekļiem, kas noteikti 5,88 milj. EUR apmērā un paredzēti arī Nacionālajā attīstības plānā un citos gaidu vēstulē uzskaitītajos politikas plānošanas dokumentos. Kā arī 2027.gadā plānots nākamai kārtai nodrošināt finansējumu no Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas administrētās ERAF politikas programmas 2021.-2027. gadam 1.3.1. specifiskā atbalsta mērķa "Izmantot digitalizācijas priekšrocības iedzīvotājiem, uzņēmumiem, pētniecības organizācijām un publiskajām iestādēm"

1.3.1.1. pasākuma "IKT risinājumu un pakalpojumu attīstība un iespēju radīšana privātajam sektoram" ietvaros, finansējums līdz 2,5 milj. EUR ar no kuriem 85% ERAF finansējums un 15% LVRTC līdzfinansējums

4. Attīstīt jaunus programmatūras risinājumus kā pakalpojumu (SaaS), ieviešot "Latvijas Republikas ārējās robežas stiprināšana" un "Latvijas Republikas ārējās robežas stiprināšanas risinājums" projektus. Nodrošināt un pilnveidot datubāzes kā

pakalpojumu (DBaaS) platformu. Šo risinājumu sniegšana kā pakalpojums nodrošina tehnisko resursu un cilvēkresursu izmantošanu visefektīvākajā veidā, koplietojot tehniskās platformas un koncentrējot zināšanas. Īstenošanai nepieciešamās investīcijas jāparedz no LVRTC finansējuma.

5. Nodrošināt un attīstīt nacionālās elektroniskās identifikācijas shēmas un kvalificēta elektroniskā paraksta pakalpojumu Nacionālajos elektroniskās identifikācijas rīkos (atbilstoši FPEIL 1.panta 4.prim punktam), kā arī uz nacionālās identifikācijas shēmas bāzes izveidot sadarbspējīgu, Eiropas normatīvajam regulējumam atbilstošu Eiropas digitālās identitātes maku (turpmāk – EDIM), tādējādi sniedzot Latvijas rezidentiem iespēju plaši izmantot Eiropas vienoto digitālo telpu un pakalpojumus.

Finansējums EDIM izveidei un ar to saistītās uzticamības pakalpojumu tehnoloģiskās platformas attīstībai tiek plānots no Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas administrētās ERAF politikas programmas 2021.-2027. gadam 1.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Izmantot digitalizācijas priekšrocības iedzīvotājiem, uzņēmumiem, pētniecības organizācijām un publiskajām iestādēm” 1.3.1.1. pasākuma “IKT risinājumu un pakalpojumu attīstība un iespēju radīšana privātajam sektoram” ietvaros, līdz 11,5 milj. EUR, no kuriem 85% ERAF finansējums un 15% LVRTC līdzfinansējums.

6. Attīstīt drošu un uzticamu infrastruktūru un ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu elektronisko sakaru komersantiem, mobilo sakaru operatoriem, starptautiskajiem/tranzīta klientiem un valsts pārvaldei nākamo paaudžu pakalpojumu izveidei, tranzītpakalpojumu nodrošināšanai un Eiropā izvirzīto mērķu, tostarp 5G un gigabitu savienojamības sasniegšanai. Šādu stratēģisku mērķu un pakalpojumu nodrošināšanai ir kritiski svarīgi, ka ir pieejama uz vienādiem nosacījumiem koplietojama un rezervēta infrastruktūra, tādēļ nepieciešams attīstīt augstas veiktspējas infrastruktūru pakalpojumu sniegšanai transporta koridoros, ģeogrāfiski izkliedētu infrastruktūru reģionos, kā arī platjoslas optikas tīklu vietās, kur ir mazāks iedzīvotāju blīvums. Ņemot vērā, ka politikas plānošanas dokumentos iezīmētās investīcijas ir pārdalītas citiem mērķiem, īstenošanai nepieciešamās investīcijas jāparedz no LVRTC finansējuma.

7. Integrētu risinājumu izveide valsts ārējās sauszemes robežas uzraudzībai un robežšķērsošanas punktu uzraudzībai un transporta plūsmas kontrolei ar iespēju mērogot vairāku iestāžu – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes, Valsts robežsardzes, Pārtikas un veterinārā dienesta vajadzības, pārņemot līdzšinējo LVRTC pieredzi, zinātību un koplietojot optiskā tīkla, datu centru, mākoņdatošanas, kiberaizsardzības infrastruktūru. Mērķa sasniegšanai tiek īstenoti projekti “Latvijas Republikas ārējās robežas stiprināšana” (Perimetra uzraudzība) un “Latvijas Republikas ārējās robežas stiprināšanas risinājums” (pirmās projekta kārtas - robežšķērsošanas iepriekšējas pieteikšanās un rindas progresā sistēmas e-pakalpojums un otrās projekta kārtas – sistēmu sadarbība).

Finansējums –

7.1. Projekta “Latvijas Republikas ārējās robežas stiprināšana” kopējais finansējums ir 224,95 milj. EUR. Ņemot vērā šī projekta realizācijai nepieciešamo finanšu ietilpību, tas tiek finansēts no vairākiem avotiem – Iekšlietu ministrijas pārraudzībā esošā finansiālā atbalsta instrumenta robežu pārvaldībai un vīzu politikai (IRPVP) nacionālās programmas 2021.-2027. gadam, valsts budžeta līdzekļiem un LVRTC finanšu līdzekļiem.

7.2. Projekta “Latvijas Republikas ārējās robežas stiprināšanas risinājums” pirmā kārta tiek finansēta Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas

administrētās ERAF politikas programmas 2021.-2027. gadam 1.3.1. specifiskā atbalsta mērķa "Izmantot digitalizācijas priekšrocības iedzīvotājiem, uzņēmumiem, pētniecības organizācijām un publiskajām iestādēm" 1.3.1.1. pasākuma "IKT risinājumu un pakalpojumu attīstība un iespēju radīšana privātajam sektoram" ietvaros, finansējums 2,5 milj. EUR apmērā (Eiropas Savienības fondu daļa – 2,125 milj. EUR un valsts budžeta līdzfinansējums – 0,375 milj. EUR). Savukārt projekta otrā kārtā tiks finansēta ERAF politikas programmas 2021. - 2027. gadam 1.3.1. specifiskā atbalsta mērķa "Izmantot digitalizācijas priekšrocības iedzīvotājiem, uzņēmumiem, pētniecības organizācijām un publiskajām iestādēm" 1.3.1.1. pasākuma "IKT risinājumu un pakalpojumu attīstība un iespēju radīšana privātajam sektoram" ietvaros, finansējums 5,874 milj. EUR (Eiropas Savienības fondu daļa – 4.993 milj. EUR un valsts budžeta līdzfinansējums – 0,881 milj. EUR).

8. Nodrošināt valsts informatīvās telpas pieejamību (radio un televīzijas apraide), kā arī tehnoloģiju platformu attīstību un darbības nepārtrauktības stiprināšanu. Plānojot radio un televīzijas apraides tehnoloģisko attīstību, nepieciešams radio digitālās apraides ieviešanas izvērtējums periodam no 2027. gada. Turpinot televīzijas apraides platformu tehnoloģisko paaudžu nomaiņas izvērtējumu, LVRTC nepieciešams veikt izvērtējumu potenciālai pārejai uz DVB-T2 no 2027. gada. Lai veicinātu plašāku mediju satura pieejamību un atbilstību mūsdienu mediju lietošanas paradumiem, LVRTC ir jāveic 5G apraides ieviešanas izvērtējums un, ja iespējams, tehnoloģijas tests, televīzijas un radio apraides pakalpojumu paplašināšanai sabiedriskajiem kā arī komercmedijiem. Tāpat nepieciešams īstenot pilotprojektu, lai izzinātu HbbTV tehnoloģijas priekšrocības un potenciālu Latvijas mediju telpas stiprināšanai. LVRTC loma apraides nodrošināšanā un informatīvās telpas pieejamībā līdzvērtīgi kibertelpas aizsardzībai tieši korelē ar Latvijas kopējās drošības un suverenitātes nodrošināšanu. Īstenošanai nepieciešamās investīcijas jāparedz no LVRTC finansējuma.

Finanšu mērķi

Akcionārs Sabiedrībai nosaka šādus būtiskākos vidēja termiņa finanšu mērķus, kas veicina finanšu stāvokļa ilgtspēju un Sabiedrības ilgtermiņa vērtības palielināšanu un ir iekļaujami Sabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijas projektā:

1. Finanšu stabilitāte un kapitāla struktūra:

- nodrošināt, ka EBIT (peļņa pirms procentu un nodokļu nomaksas) rādītājs pret neto apgrozījumu (pamatdarbības ieņēmumiem) nav mazāks par 1% (2023.gada fakts ir 0,86%, 2024.gada budžets 1,40%);
- nodrošināt, ka attiecība aizņēmumi/pašu kapitāls ir ne augstāka kā 0,5 (šobrīd 0);
- vidējā termiņā samazināt uzkrāto līdzekļu atlikumu investējot attīstības projektos, piemēram, izbūvējot un paplašinot datu centru infrastruktūru, optiskā tīkla infrastruktūru, veidojot uzticamības un kiberdrošības pakalpojumus komercitgum.

2. Rentabilitāte: Neto peļņas mērķis tiek definēts atsevišķi katram segmentam:

- komercsegmenta projektiem atdeve atbilstoši nozares normām – 7,0% pašu kapitāla atdeve (ROE);
- Eiropas Savienības un citiem no publiskajiem līdzekļiem līdzfinansētajiem projektiem atdeve atbilstoši attiecīgo projektu regulējumiem pārsvarā 4% atdeve no ieguldījumiem (ROI);
- deleģējumu izpildei peļņas mērķi netiek izvirzīti, jānodrošina, ka gan tiešās, gan netiešās izmaksas tiek segtas pilnā apmērā;

- MK uzdevumiem un projektiem peļņas mērķis tiek noteikts atbilstoši attiecīgo uzdevumu un projektu regulējumam.

3. Citi finanšu mērķi:

- ieņēmumu no pamatdarbības uz vienu darbinieku pieaugums par 40% (2028. gadā pret 2024. gadu). Sabiedrībai aprēķinā nav jāiekļauj investīciju projektos nodarbinātie darbinieki, kuru izmaksas tiek kapitalizētas, uzkrātas bilanci vai kuras kompensē no Eiropas Savienības fondiem un ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem;
- vidējā termiņā kopējais investīciju apjoms pārsniedz kopējo nolietojumu;
- akcionārs no LVRTC sagaida nodrošināt pieaugošu lomu svarīgākajos telekomunikāciju un IKT nozares attīstības notikumos. Pragmatisks LMT akcionārs un profesionāla pārstāvība LMT padomē ir viens no balstiem asociētās sabiedrības vērtības izaugsmē. LVRTC arī turpmāk ir jāstiprina stratēģiska loma LMT, izvirzot budžeta, attīstības mērķus un veicinot ieņēmumu no līdzdalības LMT pieaugumu, pārvaldot LVRTC piederošās kapitāla daļas asociētā sabiedrībā, tādējādi prognozējot LMT izmaksātās dividendes ap 5 miljoni EUR apmērā ik gadu.

Dividenžu politika

Valsts kapitālsabiedrību dividenžu politika ir noteikta Ministru kabineta 2022. gada 25. janvāra noteikumos Nr. 72 "Kārtība, kādā tiek prognozēti, noteikti un veikti maksājumi par valsts kapitāla izmantošanu" (turpmāk - MK noteikumi Nr.72). Lai veicinātu vispārējā stratēģiskā mērķa, kā arī finanšu un nefinanšu mērķu sasniegšanu, izstrādājot vidēja termiņa stratēģijas projektu, tajā jāiekļauj informācija par prognozējamo peļņas daļu, kas var tikt izmaksāta dividendēs, ņemot vērā nepieciešamos līdzekļus Sabiedrības attīstības projektu realizācijai, tomēr Akcionārs sagaida, ka iespēju robežās valstij dividendēs izmaksājamā peļņas daļa būs atbilstoša MK noteikumos Nr. 72 noteiktajam apmēram un likuma "Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam" 24. pantā noteiktajam, ka minimālā prognozējamā peļņas daļa, kas izmaksājama dividendēs, un dividendēs izmaksājamā peļņas daļa valsts kapitālsabiedrībām, publiski privātajām kapitālsabiedrībām un publiskas personas kontrolētām kapitālsabiedrībām, kurās valsts ir dalībnieks (akcionārs), 2025. gadā (par 2024. pārskata gadu), 2026. gadā (par 2025. pārskata gadu) un 2027. gadā (par 2026. pārskata gadu) ir 70 procenti no kapitālsabiedrības pārskata gada peļņas..

Finansēšanas instrumenti

Ņemot vērā, ka LVRTC šobrīd ir pilnībā finansēts no pašu kapitāla, LVRTC nākamā vidēja termiņa perioda attīstības projektus būtu jātiecas īstenot no pašu kapitāla bez aizņemtā kapitāla piesaistes (atskaitot Eiropas Savienības fondu un ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļus), ievērojot, ka LVRTC nav iespējams iekļāt sev piederošos īpašumus, jo tie ir valsts kritiskās infrastruktūras elementi. LVRTC ir valsts atkarīga komerciāla valsts kapitālsabiedrība, tāpēc Sabiedrība tiek aicināta no sev pieejamiem līdzekļiem finansēt komercitirgum un eksporta tirgum paredzētos attīstības projektus. Tomēr gadījumā, ja projektu īstenošana nebūs iespējama bez aizņemtā kapitāla piesaistes, LVRTC ir jānodrošina, ka maksimālā attiecība aizņēmumi/pašu kapitāls ir ne augstāka kā 0,5. Publisku obligāciju izlaišana LVRTC gadījumā nebūs optimāla, jo būs salīdzinoši liels administratīvais un izmaksu slogs pret nepieciešamo kapitāla apjomu.

ERAF politikas programma 2021.-2027. gadam (turpmāk – Programma) ir nacionāla līmeņa plānošanas dokuments, kas iezīmē investīcijas Latvijai piešķirtā Eiropas Sociālā fonda+, Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda finansējuma ietvaros.

Programma ir apstiprināta Ministru kabineta 2021.gada 16.novembra sēdē¹. Programma ir izstrādāta, balstoties uz Nacionālajā attīstības plānā 2021.–2027.gadam identificētajām tautsaimniecības vajadzībām un noteiktajiem uzdevumiem². Atbilstoši Programmai un Nacionālajam attīstības plānam 2021.–2027.gadam, sakaru nozarē ir iezīmēts finansējums tādām atbalstāmajām darbībām kā platjoslas infrastruktūras attīstība (pēdējā jūdze), 5G infrastruktūras izbūve VIA Baltica un Rail Baltica, nākamās paaudzes tīkla izveide lauku teritorijās un vienotā kiberdrošības infrastruktūra.

Aicinām LVRTC sekot līdzi Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas³ un Eiropas Veselības un digitālās izpildaģentūras (HaDEA)⁴ mājaslapās publicētajai informācijai par tādām Eiropas Komisijas tiešā pārvaldībā esošajām programmām kā Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments⁵, “Digitālā Eiropa”⁶ un InvestEU⁷.

Labas korporatīvās pārvaldības un citi horizontālo politiku mērķi (piemēram, ilgtspējas, inovāciju, konkurētspējas jomās)

Eksports un konkurētspēja

Kā valsts atkarīgai komerciālai valsts kapitālsabiedrībai LVRTC ir jāturpina attīstīt tirgū konkurētspējīgi produkti un pakalpojumi, nodrošinot komercitirgū gūto ieņēmumu ikgadēju pieaugumu, vienlaikus ievērojot akcionāra noteiktos rentabilitātes rādītājus. Sabiedrībai jānodrošina komercitirgū gūto ieņēmumu pieaugums 3-5 % apmērā pret iepriekšējo gadu, aizvien konkurējot datu centru, datu pārraides (nodrošinot pakalpojumu ESK), kiberdrošības un uzticamības pakalpojumu biznesa virzienos.

LVRTC savā pakalpojumu portfelī ir jāattīsta eksportspējīgi pakalpojumi, piemēram, unikālās zināšanas un pieredze uzticamības pakalpojumu sniegšanā, uzraudzības un drošības risinājumi, programmatūras risinājumi kā arī kiberaizsardzība, kas ir sniedzami pārrobežu klientiem. Vienlaikus ir attīstāmas spējas un zinātība šo pakalpojumu pārvaldībai, attīstībai un pielāgošanai eksporta tirgiem. LVRTC vidēja termiņa stratēģijā jāņem vērā un jāizmanto piedāvātās mākslīgā intelekta iespējas gan iekšējo procesu optimizācijai un efektivitātes uzlabošanai, gan konkurētspējas paaugstināšanai. Vienlaikus tā arī ir iespēja jaunu, inovatīvu pakalpojumu izveidē, jaunu biznesa virzienu vai produktu grupu attīstīšanā. LVRTC jāattīsta efektīva un mūsdienīga klientu apkalpošana un ilglaicīgas, labas sadarbības principos balstītas attiecības ar klientiem un deleģējumu devējiem.

Ilgtspēja – vide, korporatīvā pārvaldība un sociālā atbildība

¹ Ministru kabineta 2021.gada 16.novembra sēdes protokola Nr.75 37.§

² Atbilstoši Ministru kabineta 2019.gada 20.augusta sēdes protokola Nr.35 19.§ 9.punktam un Attīstības plānošanas sistēmas likuma 11.panta trešās vienas daļai

³ Atbilstoši informatīvā ziņojuma projektam “Informatīvais ziņojums “Par Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) 2021/694 ar ko izveido programmu “Digitālā Eiropa” un atceļ lēmumu (ES) 2015/2240” koordinēšanu un nacionālo kontaktpunktu”” (pieejams <https://tapportals.mk.gov.lv/structuralizer/data/nodes/4b02c8bc-d2f6-4ce8-9ab4-63e29d4f4697/preview>) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju paredzēts noteikt par atbildīgo institūciju par programmas “Digitālā Eiropa” koordinēšanu un nacionālā kontaktpunkta funkciju izpildītāju

⁴ https://hadea.ec.europa.eu/index_en

⁵ <https://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility>

⁶ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/digital-programme>

⁷ https://europa.eu/investeu/home_lv

Sabiedrībai jāapzinās, jāpārvalda un jāziņo par tai būtiskākajiem ilgtspējas jautājumiem.

LVRTC arī turpmāk savā darbībā jāievēro un jānodrošina LVRTC darbības atbilstība Korporatīvās pārvaldības kodeksam.

Sabiedrībai jānodrošina, ka tās investīcijas, mērķi un plāni ir saderīgi ar pārkārtošanos uz ilgtspējīgu ekonomiku un veicina globālās sasilšanas ierobežošanu, tajā pašā laikā saglabājot līdzsvaru starp ekonomiskā rakstura ieguvumiem, resursu atbildīgu izlietojumu un pienākumiem, kuri izriet no akcionāra deleģējuma par telekomunikāciju un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pakalpojumu nodrošināšanu.

Sabiedrībai sistemātiski jāmazina tās ietekme uz vidi, tādēļ jāuzlabo esošās infrastruktūras energoefektivitāte, jātiecas samazināt datu centru elektroapgādes pašpatēriņu, uzlabojot PUE jeb *power usage efficiency index*, nomainot novecojošās tehnoloģijas ar jaunām un inovatīvām, kā arī nākotnē investējot tehnoloģijās, kas nodrošina atjaunojamus energoresursus, piemēram, saules paneļu parki LVRTC reģionālajās stacijās, kur ir pietiekamas brīvās zemes platības.

Sabiedrībai jāturpina celt prasmes IKT un kibersardzības jomās, turpmākajā periodā svarīgi veicināt reģionu attīstību (platjoslas u.c. projekti). Sabiedrībai jāturpina attīstīt risinājumus un lietojumus, kas nodrošina digitālās un informatīvās vides pieejamību un iedzīvotāju ar redzes vai dzirdes traucējumiem iekļaušanu, izmantojot nacionālos e-Identitātes rīkus un eParakstīšanas risinājums, kā arī pētot jaunu funkcionalitāšu attīstību HbbTV tehnoloģiskajā risinājumā.

Jāveicina Latvijas sabiedrības zinātība digitālās drošības jomā, kas ietver gan kibersardzības jautājums, gan vides drošības jautājumus ilgtspējīgi izmantojot un pārvaldot digitālos resursus un saturu. Sabiedrībai jāturpina ieguldījums iedzīvotāju izglītošanā, nodrošinot apmācības par drošu elektronisko parakstu un nacionālajiem e-Identitātes rīkiem. Būtiski stiprināt arī sociāli atbildīga un ilgtspējīga uzņēmuma tēlu, īstenojot sabiedrības un LVRTC darbinieku informēšanu par digitālo atkritumu ierobežošanas nozīmi un ilgtspējīgu digitālā satura pārvaldību. Vienlaikus Sabiedrībai jāstiprina sniegtie pakalpojumi, kas veicina kibersardzību organizācijās un valsts pārvaldes iestādēs un organizācijās.

Sabiedrībai jāturpina īstenot atbildīga darba devēja politiku, nodrošinot darbaspēka pēctecību un aizvietojamību (sadarbībā ar universitātēm un citām mācību iestādēm), kā arī tiecoties uz darbinieku piesaistības rādītāju atbilstoši IKT nozarei.

Lai veicinātu uzņēmuma vispārējo efektivitāti, optimizētu procesus un sistēmas un lai nodrošinātu uz datiem balstītu lēmumu pieņemšanu, Sabiedrībai jāturpina veikt digitālā transformācija. Optimizācijas iniciatīvām ir jābūt organizatoriski saskaņotām un jāatbalsta uzņēmuma ilgtermiņa mērķus un stratēģiju.

Inovācijas un attīstība

Sabiedrībai jāstrādā pie jauniem risinājumiem, kuri palīdzēs uzlabot esošās un jaunizbūvējamās infrastruktūras efektīvāku uzturēšanu. Visu infrastruktūras līmeņu efektīvākai pārvaldībai, tādiem kā datu centri, maģistrālie optikas tīkli, datu pārraides tīkli un augstākie tehnoloģiskie līmeņi, pielietot mašīnāpmācības, mākslīgā intelekta un citas inovatīvas tehnoloģijas un rīkus.

LVRTC ir jāveicina inovāciju kultūras attīstība un stiprināšana uzņēmumā, veidojot inovāciju grupas projektu īstenošanai un izpētei un eksperimentālās izstrādes projektus, kas ļautu veidot nozarei nozīmīgus pilotprojektus un prototipus jaunu tehnoloģisko platformu ieviešanai. Inovāciju kultūras stiprināšana sekmētu gan jaunu pakalpojumu izstrādi, gan esošo pakalpojumu konkurētspējas un pievienotās vērtības uzlabošanu.

Jāturpina attīstīt inovatīvus pakalpojumus un risinājumus strauji augošajos kiberaizsardzības un mākoņdatošanas sektoros, kā arī jāņem dalība mākslīgā intelekta ieviešanā un jaunu pielietojumu radīšanā. Iesaistot universitātes un pētniecības institūtus, ieviest papildus drošības slāņus, stiprinot esošo infrastruktūru, piemēram, nodrošinot kvantu komunikācijas pamatinfrastruktūru Latvijā un sniedzot kvantu šifrēšanas pakalpojumu LVRTC datu pārraides klientiem.

Sabiedrībai jātiecas nodrošināt infrastruktūru universitāšu un jaunuzņēmumu P&A aktivitātēm un ciešā sadarbībā ar tām jārada praktiski pielietojamus IKT risinājumus, kuri būtu pielietojami gan publiskā sektora, gan komercsektora klientiem. P&A ieguldījumu apjoms no uzņēmuma gada apgrozījuma nosakāms sākot no 2%.

Informācijas publiskošana

Sabiedrībai vidēja termiņa darbības stratēģijas periodā jānodrošina informācijas publiskošanu sabiedrības tīmekļa vietnē, kā arī paziņojuma par korporatīvo pārvaldību nefinanšu paziņojuma un ilgspējas ziņojumu sagatavošanu atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 58., 58.¹, 58.², 58.³ pantam.

VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs"
valsts kapitāla daļu turētāja pārstāve

Inguna Strautmane

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU